

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2023 m. birželio 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 6 d. paduotu **atsakovo G. B.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 20 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovas G. B. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 20 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovų G. R. ir V. R. ieškinius atsakovams G. B. ir S. Umbrazaitei dėl vekselių pripažinimo negaliojančiais, notaro vykdomųjų įrašų panaikinimo.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovo paduotame kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas, priimdamas skundžiamą nutartį, netinkamai aiškino ir taikė Lietuvos Respublikos įstatomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymą (toliau – IPVĮ) 77 straipsnio nuostatas, nepagrįstai IPVĮ nustatytą tvarką nerealizuotą vekselį sutapatino su IPVĮ nustatyta tvarka realizuotu vekseliu, taip pat nepagrįstai skundžiamą procesinį sprendimą grindė šiame sprendime nurodyta kasacinio teismo praktika. Anot atsakovo, byla nagrinėjė teismai nepagrįstai vadovavosi CK normomis, reglamentuojančiomis paskolos teisinius santykius, ir nesivadovavo IPVĮ nustatyto teisiniu reglamentavimu dėl prievolės pagal vekselį privalomumo bei kasacinio teismo praktika dėl įrodinėjimo pareigos paskirstymo. Apeliacinės instancijos teismas, be kita ko, pažeidė ir įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklę. Atsakovo teigimu, esant situacijai, kai vekseliai yra IPVĮ nustatyta tvarka realizuoti, nors ir teismo pripažinti negaliojančiais CK 1.93 straipsnio pagrindu, vekselių turėtojas neturėtų būti įpareigojamas papildomai įrodinėti pinigų perdavimo fakto vekselio gavėjui. IPVĮ nustatyta tvarka realizuotas veksels negali būti prilyginamas paskolos rašteliai ar paskolos sutarčiai, todėl ginčo atveju pareiga įrodyti pinigų perdavimo vekselio davėjui faktą tenka paskolos davėjui, nes priešingu atveju būtų iškreipiama vekselio teisinė esmė. Atsakovas taip pat argumentuoja, kad apeliacinės instancijos teismas, pasisakydamas dėl sandorių formos, vadovavosi neaktualiais (pateiktais civilinėje byloje, kurioje ginčas buvo kilęs iš dovanojimo teisiniu santykiu, kai tuo tarpu šioje byloje – dėl vekselių išdavimo teisėtumo) kasacinio teismo išaiškinimais. Be to, ginčo vekseliai nėra vienodi, visuose vekseliuose yra nurodytos skirtingos jų apmokėjimo datos, t. y. vekseliai atskirai išduoti atskirai paskolai, kurios grąžinimo data nurodyta vekselyje. Dėl to teismas kiekvieną vekselį turėjo vertinti kaip savarankišką sandorį, o ne vertinti bendrą vekselių sumą. Nė viename ginčijamame vekselyje nurodyta suma neviršija 3000 Eur, todėl notarinė forma nebuvo privaloma (IPVĮ 77 straipsnio 2 dalis). Be to, šiuo atveju neįgijamos pasekmės turėtų tekėti ne atsakovui, bet ieškovui, nes būtent ieškovui, kaip vekselio davėjui, nustatyta pareiga laikytis įstatymo reikalaujamos formos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, konstatuoja, kad kasacinio skundo argumentai dėl teisės normų netinkamo taikymo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovui G. B. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) 702 (septynis šimtus du) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. gegužės 22 d. AB SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 417.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Grażina Davidonienė

Algirdas Taminskas